

MATINALS SEAS 2011-2012

Excursió dia 22 de gener de 2012

FONTS DE COLLSEROLA

Font Gropa. Foto de Francesc Escuero.

Reserva Natural de la Font Gropa

La reserva és un dels dos espais d'especial protecció que hi ha en el nou Parc Natural de la Serra de Collserola, de poc més de 112 ha, i està situada íntegrament dins del terme municipal de Sant Cugat del Vallès, al voltant del torrent de la Salamandra.

L'interès d'aquest petit espai és el bosc madur, poc habitual a la serra, format bàsicament per alzines i roures.

La Font Gropa (350 m)

És la font que caracteritza la zona. És una construcció gran, de planta semicircular, la paret de la qual és d'obra arrebossada que

forma diverses arcades. A la part central hi ha el frontal de la font d'on brolla un petit rajolí a la bassa, situada a nivell del terra al bell mig de nombroses alzines i plataners.

L'aigua, un xic ferruginosa, pot resultar no potable per a certes persones. A finals del s.XVIII el metge Menós deia que les aigües de la font eren perjudicials perquè surten impregnades de les tintures que li donaven les arrels de les plantes i dels arbres. Anys més tard, el químic Joseph Ruffini ho impugnà, atribuint el color groc a les sals de ferro que contenen les aigües. No obstant això, hem de dir que la presència humana a la font és notòria, i les deixalles a vegades hi fan acte de presència

Ermita de Sant Medir. Foto de Jordi Gironès.

Ermita de Sant Medir

L'ermita de Sant Medir, formant part del municipi de Sant Cugat del Vallès, és un santuari ubicat a la serra de Collserola. Es tracta d'una construcció romànica de planta rectangular de 8,9 metres de llargada per 7,3 d'amplada. Al costat esquerre trobem la sagristia. La porta d'entrada, amb arc de mig punt, queda situada a la paret de ponent, i sobre aquesta s'aixeca un campanar d'espadanya on hi ha una campana.

Interiorment, té volta de canó i un cor al qual ens enfilem per una escala de cargol i una pica baptismal. Posteriorment ha estat molt reformat, però conserva l'estil romànic.

Es troba a proa de l'antic camí d'Ègara a *Barcino* que passant pel *Castrum Octavianum* (Sant Cugat) entrava a la serra de Collserola per la vall de Gausac.

Antigament s'anomenava Sant Emeteri (després catalanitzada com a Medir), i tenim notícies de l'ermita des de l'any 962. El 986, el rei franc Lotari atorgà la propietat a l'abat Ot del monestir de Sant Cugat, essent una de les cinc parròquies del terme. Els monjos del monestir en tingueren cura fins a l'any 1446.

La popularització de la llegenda de Sant Medir convertí l'ermita en destí de pelegrins. El 1802 s'hi celebrà el primer aplec de Sant Medir, i a partir de 1846 s'hi van afegir romeus de la vila barcelonina de Gràcia. Des d'aleshores és la destinació de la romeria de la Festa de Sant Medir que té lloc cada 3 de març. El juliol de 1936 l'ermita va ser saquejada i incendiada. A l'interior hi ha uns

esbossos originals de l'any 1948 de les pintures murals que l'artista local Joseph Grau-Garriga va projectar i que no es van portar a terme.

Font d'en Sert (305 m)

Bonica construcció formada per un frontal amb un acabat superficial de peces de mosaic blanc i unes altres de color verd que formen el nom de la font.

La pica té forma semicircular i la formen quatre fileres de totxo vist que li donen una gran fondària. Del tub inoxidable en brolla un bon doll d'aigua fresca.

Està situada en un entorn ampli on hi ha tres terrasses molt ben fetes i una gran taula que convida al descans.

Turó de la Magarola (431 m)

També dit del Maltall. Dalt del turó hi ha el mirador Maria Gispert, des d'on podem gaudir de magnífiques vistes sobre Barcelona i el Vallès.

Aquí trobarem una plataforma que alberga en els mesos de setembre i octubre les instal·lacions d'observació de la migració de les aus rapinyaires. Aquesta activitat que es realitza al Parc de Collserola des de l'any 1988, és oberta a tothom que hi vulgui participar per observar el pas d'aquestes aus en direcció a zones més càlides. És un indret privilegiat que es troba dins de la ruta coneguda com a Via Litoral de migració cap a l'Àfrica.

El Turó de la Magarola forma part del Projecte Pernis, una xarxa de punts d'observació a Catalunya els quals, coordinats per l'Institut Català d'Ornitologia, permet fer el seguiment de l'evolució d'aquest fenomen i emmarca les dades que s'obtenen en una xarxa a nivell europeu.

La llegenda de Sant Medir

Fa molts i molts anys, quan els romans dominaven les regions amb el seu magnífic exèrcit, eixamplant el seu gran imperi per

Font d'en Sert. Foto de Francesc Escuero.

arreu d'Europa, el nord d'Àfrica i gran part de l'Àsia, els cristians foren llargament perseguits. Durant el mandat de Dioclecià, cap al segle IV d.C., Sever, bisbe de Barcelona, decidí fugir per salvar la vida, ja que era conscient que es trobava en gran perill. Es dirigí cap a Sant Cugat, on cregué que s'hi podria amagar i trobar protecció, i prengué l'antic camí de *Barcino* cap a *Castrum Octavianum*, que és com els romans anomenaren aquesta ciutat del Vallès.

Després de caminar i caminar, es trobà al bell mig d'una preciosa vall, envoltada de boscos amb arbres que s'alçaven gegantins, i feres i animalons de tots colors i de totes les mides.

Allà, i treballant al camp com sempre, hi trobà un bon pagès que any rere any, cuidava les seves terres per portar-se una menja a la boca. Era Medir, que restava al costat del camí vell tot plantant faves en els seus camps pertanyents a la Vall de

Gausac. Sever, es deturà a contar-li el per què de la seva caminada a Medir, i li explicà que havia decidit morir per la fe de Jesucrist nostre senyor, i li demanà una cosa: «si els romans, amb ganes de captura, et pregunten si m'has vist, et prego, que diguis la veritat. Així, mentre tu plantaves les teves faves, el bisbe ha passat per aquí».

Medir quedà sorprès per tant estranya petició però assentí. Així doncs, en arribar els romans poca estona després, Medir en ser qüestionat pel bisbe els respongué amb la veritat, que el bisbe havia passat per allà mentre ell plantava les seves faves. Els romans, en escoltar Medir miraren les faves, que aleshores ja eren florides i crescudes. S'havia produït un miracle. Aleshores, els romans cregueren que Medir els enganyava i se'n reia. És per això que, finalment, Sever i Medir foren capturats i martiritzats.

En el lloc on es trobava el camp de faves de Medir, s'hi va construir l'ermita de Sant Medir.